

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	August 2019 – Juni 2021
Institution	Rybners HF
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Sofie Mehl Jensen (SMJ)
Hold	2.V

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

		Beskrivelse af forløbet i denne undervisningsbeskrivelse på side
Titel 1	Fantasy og den fantastiske fortælling	2-5
Titel 2	Identitet: Udkantsdanmark	6-9
Titel 3	Sproglige tilgange: Pragmatik, kommunikation, argumentation & retorik	10-13
Titel 4	Upålidelighed	14-15
Titel 5	Nyhedsformidling, reklamer og digital kommunikation	16-20
Titel 6	Krigens virkelighed & efterkrigstidens eksistentialisme	21-24
Titel 7	Litteraturhistoriske nedslag	25-29
Titel 8	Liv, død og skæbne	30-31

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1: Fantasy og den fantastiske fortælling

Titel 1	Fantasy og den fantastiske fortælling
Indhold	<p><u>Primærttekster: Fiktive tekster</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Brødrene Grimm: "Den lille Rødhætte" (3 sider), udgivet mellem 1812 og 1815 - Folkeeventyr- "Den Lilla Møghætte og Pulven" (YouTube, 6:30): https://youtu.be/ShkIUvKnSQg- Charles Perrault: "Den lille Rødhætte" (1695) – Folkeeventyr, Ca. 2,5 side- Folkeviser: "Jomfruen og dværgekongen", Kopieret fra <i>Spurvesol 1</i> (1989), s. 137-140- Charlotte Weitze: "De røde sko" (2005), s. 99-110- Charlotte Weitze: "Mørke cyklister", Fra novellesamlingen <i>Mørkets egne</i> (2005), 6,5 side- Charlotte Weitze: "Villy", s. 121-129, fra novellesamlingen <i>Bjergtaget</i> (1999)- H.C. Andersen: "De røde sko" (kunsteventyr), 1845, Kopieret fra <i>andersenstories.com</i>, Ca. 3 sider <p><u>Baggrundslæsning og teori til Del 1: Folkeeventyr og folkeviser</u></p> <ul style="list-style-type: none">- "Videointroduktion til Middelalderen", <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (Systeme): https://litthist.systeme.dk/?id=c987&L=0- "Folkeviser og folkeeventyr", Kopieret fra <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (Systeme), s. 25-33 – Udleveret PDF på Moodle- "Kompendium til analyse af eventyr", <i>Textanalyse</i> (Systeme) – Udleveret PDF på Moodle, Ca. 8 sider- "Lærerproduceret PowerPoint om analyse af Den lille Rødhætte" (opsamling) – Udleveret på Moodle- "Eventyrgenrens udvikling", Kopieret fra <i>Eventyr i dansk</i> (2005), Udleveret PDF på Moodle, s. 8-15

- Artikel: "**Askepot var en luder**", *Information* (2013) – Udleveret PDF, Ca. 3 sider
- Artikel: "**Rødhætte blev ædt, og kongen voldtog Tornerose: Her er den barske sandhed om 5 børne-klassikere**", *BT* (2015) – Udleveret PDF på Moodle, Ca. 2,5 side
- Artikel: "**Rødhætte blev født for 900 år siden**", *historienet.dk* (2014) – Udleveret PDF på Moodle, Ca. 1 side
- Artikel om **udviklingen af rødhætte som folkeeventyr** fra www.ulve.info – Sammenskrivning med mest inspiration fra den norske artikel "Rødhettes strip-tease" af Kari Skjønberg – Udleveret PDF på Moodle, Ca. 1 side
- Notatark om Folkeviser – Udleveret PDF på Moodle, 1 side

Baggrundslæsning og teori til Del 2: "Den fantastiske fortælling"

- **PowerPoint om Charlotte Weitze og den fantastiske fortælling** – Udleveret på Moodle
- S sammensat dokument om "**Romantisme**" og "**H.C. Andersens eventyr**", Kopieret fra *Litteraturens Veje* (Systime) og udleveret som PDF på Moodle, Ca. 4 sider
- Lærerproduceret PowerPoint: **Introduktion til sammenligning mellem "Rødhætte" og "Villy"** – Udleveret på Moodle

Baggrundslæsning og teori om redskaber til litterær analyse

- "**3.3. Fortæller**" (om fortælleforhold i episke tekster), *Håndbog til dansk* (Systime), Udleveret PDF på Moodle, 4,5 side
- Lærerproduceret PowerPoint om **fortælleforhold** – Udleveret på Moodle
- Lærerproduceret PowerPoint om at lave en **personkarakteristik** – Udleveret PDF på Moodle, 1. side

Baggrundslæsning om skriftlighed

- "**Flyums modeller**", Kopieret fra *Hhx-guiden til studieområdet* (Systime) – Udleveret på Moodle, Ca. 5 sider
- "**Sætningsanalyse og sætningsled**", Kopieret fra *Rod i sproget* (Systime) – Udleveret PDF i Moodle, Ca. 3,5 side
- Lærerproduceret PowerPoint med **kommakursus** – Udleveret på Moodle

	<ul style="list-style-type: none">- "Video: Indledning og afslutning", <i>Skriveøvelser til dansk</i>, Gyldendal: https://skriveoevelsertildansk.ibog.gyldendal.dk/?id=c359- Dokument om "Indledning og afslutning", Kopieret fra <i>Skriveøvelser – til dansk</i>, Gyldendal – Udleveret PDF på Moodle, Ca. 3 sider- "Redegørelse", Kopieret fra <i>Tal & Skriv</i> (Systime) – Udleveret PDF på Moodle, Ca. 1 side- "Referat, resumé og redegørelse", Kopieret fra <i>iDansk</i> (Systime) – Udleveret PDF på Moodle, Ca. 1,5 side <p><u>Skriftlige opgaver</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Skriftlig aflevering: Portrætartikel (Youie) – Inddrag klassekammeratens forhold til <i>fantasy</i>- Analyse og fortolkning af "Den Lilla Møghætte og Pulven" med fokus på skriftlig fremstilling, refleksion over eventyrets genrekrav samt elementer af folkeeventyrenes mundtlige aspekt- Produktion af egne eventyr i grupper med fokus på at inkorporere eventyrtræk- Remedieringsøvelse (omskrivning af folkevisen "Jomfruen og dværgekongen" til en lille nyhedsartikel med moderne sprogbrug)- Redegørelser for artiklers hovedindhold med fokus på præcis skriftlig fremstilling og korrekt brug af komma
Omfang	Ca. 90 sider
Særlige fokuspunkter	<p><i>Dette er et todelt forløb med fantasy-genrens oprindelse som tema.</i></p> <p><i>Litteraturhistorisk starter vi i middelalderens mundtlige folkeeventyr, der senere indsamles og nedskrives i romantikken (1800-tallet). Folkeeventyrene er præget af en mundtlig fortællestil, og den middelalderlige forestillingsverden kommer også til sin ret, da særligt naturen er farlig. Seksualitetsmotivet i form af overgangen fra barn til voksen er ofte på spil, eksempelvis i den velkendte fortælling om Den lille Rødhætte.</i></p> <p><i>Forløbet dykker ned i kendte træk ved eventyreren; primært folkeeventyr, men også med en kort introduktion til kunsteventyr. Vi ser på forskellige udgaver af Den lille Rødhætte og diskuterer genretræk og årsager til variationer.</i></p> <p><i>Hvad angår fantasy-genren, har denne rødder i tidligere tiders tekster, og særligt eventyr og folkeviser har leveret materiale hertil. Det vrirler med overnaturlige væsener og magi i form af besværgelser og trylleformularer, både i folkeeventyrene og i folkeviserne, der oprindeligt var fremført af omrejsende sangere, men nedskrevet fra omkring 1500 af adlen. Folkeviserne</i></p>

	<p><i>foregår ligeledes i et middelaldermiljø og fortæller en historie igennem de mange strofer. Særligt trylleviserne leverer stof til fantasy-genren med deres overnaturlige væsner. De personer, der møder det overnaturlige i den farlige natur uden for civilisationen, er oftest midt i en livsovergang. Her er man løst fra sin sociale position – fx i overgangen fra ung jomfru til gift kvinde – og i overgangsfasen er man let påvirkelig og drifterne kan være svære at styre.</i></p> <p><i>Fra folkeviserne bevæger vi os over i den fantastiske fortælling med Charlotte Weitze. Den fantastiske fortælling afgrænses på den ene side af eventyret og på den anden side af den realistiske genre. Handlingen foregår i en normalverden, hvor fantastiske – overnaturlige – elementer forekommer i form af brud på det, man normalt ville forvente. Teksterne skal i høj grad læses symbolsk, og tematikkerne minder om dem, vi kender fra folkeeventyrene og folkeviserne.</i></p> <p><i>Weitze sammenlignes med og perspektiveres til H.C. Andersens romantistiske eventyr "De røde sko", der søger det erotiske og de fortrængte natsider i mennesket.</i></p> <p><i>Forløbet har desuden et stort fokus på skriftlig fremstilling.</i></p>
Faglige mål	<p><i>Eleverne skal kunne:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt- Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber- Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, analysere, fortolke) med formidlingsbevidsthed- Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	<p><i>Sprogligt perspektiv</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Forløb med særligt fokus på skriftlighed <p><i>Fra dansk litteraturs kanon:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Én folkeviser- H.C. Andersen <p><i>Her arbejdes metodisk med:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Litteraturanalyse og -fortolkning- Anvendelse af relevante litterære metoder- Litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer- Tekster gennem kreative arbejdsprocesser- Produktivt arbejde med medieudtryk i sociale sammenhænge, herunder kendskab til remediering
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, kreative produktioner, skriftlighed, mundtlighed elevoplæg

Titel 2: Identitet – Udkantsdanmark

Titel 2	Identitet - Udkantsdanmark
Indhold	<p><u>Baggrundslæsning & teori</u></p> <ul style="list-style-type: none">- "Identitet", <i>Kultur og samfund</i> (Systime) – Udleveret dokument på Moodle, 1 side- "Identitet", <i>Den Danske Ordbog</i>: https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=identitet- Lærerproduceret PowerPoint om psykoanalytisk læsning – Udleveret på Moodle, ca. 2 sider- Video fra <i>dansksiderne.dk</i> om psykoanalytisk metode: https://dansksiderne.dk/index.php?id=4991 (05:28)- "Diskursanalyse", <i>Håndbog til dansk</i>, (Systime) – Udleveret dokument på Moodle, Ca. 4 sider- Lærerproduceret PowerPoint om diskursanalyse – Udleveret på Moodle, ca. 2 sider- "Filmens handling" (<i>Frygtelig lykkelig</i>), Kopieret fra <i>filmcentralen.dk</i> – Udleveret PDF på Moodle, 2 sider- "Filmens grundelementer", <i>filmcentralen.dk</i>: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/filmens-grundelementer (0,5 side)- Filmiske virkemidler, <i>filmcentralen.dk</i>: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/filmiske-virkemidler (Ca. 5 sider)- Interview med Erling Jepsen om <i>Den sønderjyske farm</i>, YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=FnyCiG9xwEU (4:18) <p><u>Primærtetekster: Fiktive tekster</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Peder Frederik Jensen: "I et bur, der minder om mit", <i>Banedanmark</i> (2014), 3 sider- Film: <i>Frygtelig lykkelig</i> (2008), set på CFU: https://hval.dk/mitcfu/film/?faust=CFUFILM1070700 (01:39:21)- Peder Frederik Jensen: "Bjarne", <i>Banedanmark</i> (2014) – Udleveret PDF på Moodle, Ca. 2 sider-

- Jepsen, Erling: *Kunsten at græde i kor*, Borgens Forlag (2002), 3. udgave, 5. oplag, 2008 (Værklæsning, 214 sider)

Primærttekster: Ikke-fiktive tekster (sagprosa)

- Klumme: "Ud til kanten", *Information*, sektion: moderne tider (2011), Ca. 2,5 sider – Udleveret PDF på Moodle
- Kronik: "Lev det gode liv i Udkantsdanmark", *Jyllands-Posten* (2018), 3,5 side – Udleveret PDF på Moodle
- "Gintberg på kanten – Bogense", Sæson 2, *DR TV* (2015):
<https://www.dr.dk/drtv/se/gintberg-paa-kanten-bogense-53316> (28:53)
- Kronik: "Jeg laver ingenting og går i gummistøvler", *Jyllands-Posten* (2017):
<https://jyllands-posten.dk/debat/kronik/ECE9408956/jeg-laver-ingen-og-gaar-i-gummistoevler/> (Ca. 1,5 side)
- Blogindlæg: "Enkeltbillet til Vendsyssel", *Jyllands-Posten* (2015):
<https://jyllands-posten.dk/debat/blogs/gamleblogs/cathrineertmann/ECE7946320/Enkeltbillet-til-Vendsyssel/>, 1 side
- Artikel: "Ingen har forstået landområderne bedre end forfatterne", *Information* (2015), 6 sider

Baggrundslæsning og teori om redskaber til litterær analyse

- "Perspektivering", *Håndbog til dansk* (Systeme), Udleveret PDF på Moodle, 1 side
- "Tid og miljø", *Håndbog til dansk*, udleveret PDF (ca. 1 side)
- "Tendenser i den nyeste litteratur – Autofiktion og dobbeltkontrakten", *Litteraturhistorien – på langs og på tværs* (Systeme) – Udleveret PDF, ca. 1,5 side

Teori om skriftlighed

- Lærerproduceret PowerPoint om **kohæsion, kohærens og citathenvisninger**, Udleveret på Moodle, Ca. 2 sider

Skriftlige afleveringer

- Analyse og fortolkning: Frygtelig lykkelig i 'Udkantsdanmark'
- Analyse, fortolkning og perspektivering: *Kunsten at græde i kor*

Omfang	Ca. 410 sider
Særlige fokuspunkter	<p>Gennem forskelligt tekstmateriale vil vi i dette danskforløb undersøge størrelsen identitet, men med et helt særligt fokus på fænomenet "Udkantsdanmark". Der stiftes bekendtskab med Freuds personlighedsmodel (id'et eller det'et, jeget og overjeget) i forbindelse med psykoanalytisk læsning, samt nogle mere eller mindre ubevidste forsvarsmekanismer som den menneskelige psyke gør brug af. Læsningen af Peder Frederik Jensens novelle "I et bur, der minder om mit" kommer således primært til at handle om, hvorvidt protagonisten er styret af sit overjeg (moral og normer) eller af sine drifter (id'et), netop for at give tekstanalysen et ekstra perspektiv og en anden dybde.</p> <p>Endvidere introduceres der til diskursanalyse med fokus på at undersøge, hvilken diskurs der i det danske samfund primært dominerer landets yderområder - det såkaldte 'Udkantsdanmark'.</p> <p>Slutteligt vil forløbet indeholde et særligt nedslag i forfatteren Erling Jepsen; først med analyse og fortolkning af filmen Frygtelig lykkelig (2008), som er en adaptation af Jepsens roman med selvsamme titel fra 2004, og slutteligt med Erling Jepsens roman Kunsten at græde i kor (2002). I forlængelse heraf vil begreberne 'autofiktion' og 'dobbelkontrakten' ganske kort blive inddraget i diskussionen.</p> <p>Således krydser forløbet to forskellige værklæsninger af: spillefilm og roman. Forløbet indeholder ligeledes to skriftlige afleveringer med udgangspunkt i primærteksterne relateret til Jepsen.</p> <p>Teorien om filmiske virkemidler har fokus på følgende begreber:</p> <ul style="list-style-type: none">• Filmens grundelementer: Frame, indstilling, scene, sekvens• Billedbeskæring som filmisk virkemiddel (supertotal, total, halvtotal, halvnær, nærbillede, ultranær)• Kameravinkler som filmisk virkemiddel (frøperspektiv, fugleperspektiv, normalperspektiv)• Klipning som filmisk virkemiddel (krydsklipning & parallelklipning, synlig klipning, usynlig klipning, klippetempo)• Lyd som filmisk virkemiddel (synkron lyd & asynkron lyd, reallyd, effektlyd, tale, subjektiv lyd, lydbro)• Lys som filmisk virkemiddel (varmt og koldt lys). I forlængelse af det skal I inddrage Farver (farvesymbolik samt varme og kolde farver)• Musik (ledemotiv og tematisk musik)
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelse, individuelt arbejde, kreative produktioner, delvist virtuel undervisning
Faglige mål	<p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none">- Analysere og fortolke fiktive og ikke-fiktive tekster- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	<p>Værklæsning</p> <ul style="list-style-type: none">- Roman ("Kunsten at græde i kor")

- Spillefilm ("Frygtelig lykkelig")

Litterære perspektiver

- Litteraturanalyse og -fortolkning
- Anvendelse af relevante litterære metoder
- Litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer
- Tekster gennem kreative arbejdsprocesser

Sproglige perspektiver

- Sproglig analyse, fortolkning og vurdering
- Sproganalytisk tilgang til tekster (diskursanalyse)

Mediemæssige perspektiver

- Medieanalyse og - fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler

Titel 3: Sproglige tilgange: Pragmatik, kommunikation, argumentation & retorik

Titel 3	Sprogforløb: Pragmatik og kommunikation
Indhold	<p><u>Baggrundslæsning & teori</u></p> <p>Larsen, Ole Schultz: <i>Håndbog til dansk</i>, Systime, 2015, ca. 20 sider – Udleveret som kompendium på Moodle (PDF)</p> <ul style="list-style-type: none">- "Kommunikationssituationen"- "Turtagning, gambitter og god dialogskik"- "Sproghandlinger"- "Samarbejdsprincippet og det underforståede"- "Høflighedsprincippet"- "Facework og ansigtstruende handlinger"- "Transaktionsanalyse"- "Undertekst" <ul style="list-style-type: none">- "4.10. Argumentation" (Toulmins argumentationsmodel; grundmodel og udvidet model). Teksten er udleveret som PDF på Moodle, Ca. 2,5 sider- "4.9. Retorik" (talegenrer og appelformer), Ca. 2 sider- Lærerproduceret PowerPoint med lyd om transaktionsanalyse og undertekst, Udleveret på Moodle, Ca. 1 side- Lærerproduceret PowerPoint med lyd om dramagenren, Udleveret på Moodle, Ca. 1 side <p><u>Primærtekster: Fiktive tekster</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Guldager, Katrine Marie: "Voksne mennesker kan godt tale om sex", <i>Nu er vi så her</i> (2009), 4 sider- Film: <i>Et dukkehjem</i> (filmatisering med Ghita Nørby og Preben Neergaard, <i>dr.dk</i> (1974) https://www.dr.dk/bonanza/serie/473/tv-t--70erne/52120/et-dukkehjem (01:48:02)- "Henrik Ibsen: Et dukkehjem (1879)", <i>Litteraturens huse</i> (Systime): https://litteraturenhuse.systime.dk/?id=p2065 (<u>ikke</u> værklæsning, men introduktion til stykket samt mulighed for konkrete teksteksempler til brug ved

transaktionsanalyse med filmen som primært tekst), Ca. 15 sider

- Klip fra **SKAM IV**, afsnit 10: Scene med Chris og skolelægen (ca. 19:35 - 24:04): <https://www.dr.dk/tv/se/skam/skam-iv/skam-iv-10-10#!/19:36>
- Klip fra **SKAM II**, afsnit 4: Scene med Noora og Vilde (ca. 17:01 - 20:27): <https://www.dr.dk/tv/se/skam/skam-3/skam-ii-4-12#!/17:01>
- Dirch Passer og Kjeld Petersen-sketchen "Tømmerflåden": <https://youtu.be/BGSBjuu74xs>
- Klip fra TV-serien *Nana*: Afsnit 3, ca. 17:21 - 20:43 (Jesper Christensen-far hjælper Nana med matematiklektierne): <https://www.dr.dk/bonanza/serie/79/nana/54451/nana-36>

Primært tekst: Ikke-fiktive tekster (sagprosa)

- Video: "Alva og Emma svarer på fordomme: Fordomsbingo", DR3 (2012): <https://www.youtube.com/watch?v=SWkYyt1bQ0Y> (3:02)
- *Clement Søndag*: Mattias Tesfaye (2012): <https://youtu.be/N7ifb-qt2uM> (Del 1) & <https://youtu.be/8tZ7hASuRLE> (Del 2)
- Fischer-Møller, Peter: "Derfor er kirken vigtig for klimadebatten", *Kristeligt Dagblad* (2019): <https://www.kristeligt-dagblad.dk/kronik/derfor-er-kirken-vigtig-klimadebatten>, ca. 2 sider
- Grimstrup, Jesper Møller: "Klim(s)krig: Den globale opvarmning er en eksistentiel trussel mod menneskeheden", *Jyllands-Posten* (2018): <https://jyllands-posten.dk/debat/kronik/ECE10817720/klimaskrig-den-globale-opvarmning-er-en-eksistentiel-trussel-mod-menneskeheden/>, ca. 2 sider
- Video: "Greta Thunberg full speech at UN Climate Change COP24 Conference" (2018): <https://www.youtube.com/watch?v=VFkQSGyeCWg> (3:29)
- Tale: "Greta Thunberg addressed the COP24 plenary session December 12 2018", Udleveret PDF på Moodle, 1 side
-

Omfang	Ca. 100 sider
Særlige fokuspunkter	<p>I dette komprimerede og intense sprogforløb dykker vi ned i forskellige dele af den sprogvidenskabelige gren, vi kalder pragmatik. Den overordnede kerne er måden, hvorpå vi anvender sproget i kommunikationen med hinanden. Med udgangspunkt i iBogen <i>Håndbog til dansk - litteratur, sprog, medier</i> (Systime), og helt specifikt kapitlet "4.12. Kommunikationsanalyse", sætter forløbet fokus på replik og dialog i form af følgende elementer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kommunikationssituationen (symmetriske og komplementære roller, styrkeforhold, bestemmelse af mediet, afsender/modtager-forhold og kontekst)• Samtaleanalyse (turtagning, transkribering af egen dialog og gambitter)• Sproghandlinger jf. John Austin (følelses- og holdningsudtrykkende, handlingsregulerende, informationsudvekslende, rituelle, samtalestrukturerende og kontaktskabende samt indirekte sproghandlinger, herunder nedtoning og optoning)• Samarbejdsprincippet jf. H.P. Grices fire grundlæggende maksimer• Høflighedsprincippet jf. Geoffrey Leech• Facework og ansigtstruende handlinger jf. Erwin Goffman (herunder forskellige strategier til at sikre sit eget og en andens 'face' samt begrebet 'taktfuld uopmærksomhed')• Undertekst (som det der foregår imellem linjerne; det non-verbale plan; det psykologiske plan)• Transaktionsanalyse jf. Eric Berne (forældrejeg, barnejeg og voksenjeg samt Bernes fire typer transaktioner) <p>Forløbet gør jer i stand til at levere en kvalificeret analyse af en given kommunikationsform- og situation med et helt særligt fokus på at kunne sige noget fornuftigt relateret til replikker.</p> <p>Udover pragmatik vil dette sprogforløb også introducere til argumentation og appelformer; nærmere betegnet retorik. I får kendskab til Toulmins argumentationsmodel, ligesom I lærer at benytte såvel som genkende begreberne logos, etos og patos.</p> <p>Forløbet afsluttes med en skriftlig aflevering med fokus på sproghandlinger. Afleveringen er overordnet set en analyse og fortolkning af Katrine Marie Guldagers novelle: "Voksne mennesker kan godt tale om sex" fra novellesamlingen <i>Nu er vi så her</i> (2009).</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelse og individuelt arbejde, transskribering af egne samtaler, kreative produktioner, delvis virtuel undervisning
Faglige mål	- Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster

	- Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning
Kernestof	<i>Sproglige perspektiver</i> <ul style="list-style-type: none">- Sproglig analyse, fortolkning og vurdering- Retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelformer og argumentation <i>Mediemæssige perspektiver</i> <ul style="list-style-type: none">- Kommunikationsanalyse

Titel 4: Upåidelighed

Titel 4	Upåidelighed
Indhold	<p><u>Primærtekster: Fiktive tekster</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Pia Juul: "En flinker fyr", <i>Dengang med hunden</i> (2005) – Udleveret PDF på Moodle, 4 sider- Pia Juul: "Mit forfærdelige ansigt", fra novellesamlingen <i>Mit forfærdelige ansigt</i> (2001), Udleveret PDF på Moodle, 4 sider- Jan Sonnergaard: "William", fra novellesamlingen <i>Radiator</i> (1997), Udleveret PDF på Moodle, Ca. 9 sider- Jan Sonnergaard: "Den tredje, hver måned", fra novellesamlingen <i>Sidste søndag i oktober</i> (2000), Udleveret PDF på Moodle, Ca. 7 sider- Jan Sonnergaard: "Sex", <i>Radiator</i> (1997), Udleveret PDF på Moodle, Ca. 6 sider- Værklæsning: St. St. Blicher: <i>Sildig opvågnen</i> (1828) – Udleveret PDF på Moodle, Kopieret fra <i>Krydsfelt</i>, Gyldendal, 17 sider <p><u>Baggrundslæsning & teori</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Lærerproduceret PowerPoint med lyd om novellegenren, Udleveret på Moodle, Ca. 2 sider- Lærerproduceret PowerPoint med lyd om komposition (tekstens indre og ydre komposition, den tredelte opbygning og story vs. plot), Udleveret på Moodle, ca. 2 sider- "Motiv og tema", <i>Håndbog til dansk</i> (Systeme), Udleveret PDF på Moodle, 2 sider- "Narcissisme", <i>ordnet.dk</i>: https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=narcissisme- "Projektion", <i>ordnet.dk</i>: https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=projektion <p><u>Skriftlig aflevering</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Analyse og fortolkning: "Den tredje, hver måned"

	- Resumé og personkarakteristik: Sildig opvågnen
Omfang	Ca. 55 sider
Særlige fokuspunkter	<p>Epik er fortællinger, som har en handling i tid og er fortalt af en fortæller. I litteraturen er epik altså en tekst, hvor der fortælles en historie. Undergenrer til epik er fx roman og novelle. I dette forløb skal vi arbejde med novellegenren i form af temalæsning: Den upålidelige fortæller. Novellen er kendt som en kort fortælling. Derfor er der ofte tomme felter i teksten som læseren selv skal udfylde med analyse og fortolkning. Der er nemlig ikke plads til omfangsrige beskrivelser, sådan som man kan se det i romaner. På trods af novellens korte format, kan de efterlade et stort indtryk på en. Vi kommer ofte tæt på en eller flere personer, der har stor betydning for handlingsforløbet.</p> <p>I kommer undervejs i forløbet til at stifte bekendtskab med forskellige analytiske redskaber, som kan være relevante, når man skal analysere og fortolke noveller. Men den helt centrale teori handler selvfølgelig om fortælleforhold. Fortælleren i episke tekster er som hovedregel <u>ikke</u> den samme som forfatteren. Der kan være undtagelser i nyere dansk litteratur, men i udgangspunktet skal I arbejde med den præmis, at forfatteren har skrevet teksten, og dermed har forfatteren også skabt én eller flere fortællere, der fortæller historien. Det kan have stor betydning for læserens forståelse og fortolkning af fortællingen, hvilken slags fortæller forfatteren har valgt.</p> <p>"Upålidelig" betyder ifølge <i>Den Danske Ordbog</i>: "som man ikke kan stole på - om person". Ligesom man aldrig kan vide sig sikker på, hvor man har en ulv, kan både 1. personsfortællere og 3. personsfortællere være upålidelige; enten bevidst eller ubevidst.</p> <p>Novellerne i forløbet har alle en upålidelig fortæller på den ene eller den anden måde, men derudover kan teksterne have vidt forskellige tematikker. Dermed er dette forløb også en træning i analyse og fortolkning af litteratur.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Virtuel undervisning – både synkron og asynkron
Faglige mål	<p><i>Eleverne skal kunne:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder- Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed <p>-</p>
Kernestof	<p><i>Værklæsning</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Lang novelle ("Sildig opvågnen") <p><i>Her arbejdes metodisk med:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Litteraturanalyse og – fortolkning- Anvendelse af relevante litterære metoder <p><i>Fra dansk litteraturs kanon:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Steen St. Blicher

Titel 5: Nyhedsformidling, reklamer og digital kommunikation

Titel 5	Nyhedsformidling, reklamer og digital kommunikation
Indhold	<p><u>Baggrundslæsning & teori</u></p> <ul style="list-style-type: none">- "Offentlig kommunikation", <i>Krydsfelt</i>, Gyldendal, Udleveret PDF på Moodle, ¼ side- "Guide til analyse af websider", <i>iDansk</i> (Systime), Udleveret dokument på Moodle, 2 sider- "Hurtigt overblik: Hjemmesider", <i>Introduktion til hhx</i> (Systime), Udleveret PDF på Moodle, ½ side- "Mediehistoriens fem kommunikationskulturer", <i>Krydsfelt</i>, Gyldendal, 2. udgave – Udleveret som PDF, ca. 8 sider- "5.1. Avisjournalistik" (Teori: Der læses til og med De fem nyhedskriterier), <i>Håndbog til dansk</i>, Systime: https://hbdansk.systime.dk/?id=p218&L=0 (Ca. 5 sider)- "4.2. Argumentation og den sproglige udformning" (primært teori om belægstyper), <i>Studievaner på htx</i> (Systime) – Udleveret dokument, Ca. 4 sider)- "Baggrundslæsning om indre og ydre komposition", Sammensat og udleveret PDF på baggrund af <i>Håndbog til dansk</i> (Systime) og <i>Krydsfelt</i> (Gyldendal) og <i>Perspektiver i dansk</i> (Systime), Ca. 8 sider- "Avisens genrer: Informationsgenrer, Opinionsgenrer, Fortællende journalistik", <i>Krydsfelt</i>, Gyldendal – Udleveret PDF, Ca. 2 sider- "Opinionsgenrer", <i>dansksiderne.dk</i>: https://dansksiderne.dk/index.php?id=3476, Ca. 1,5 side- "Kilder og vinkling", <i>Håndbog til dansk</i> (Systime) – Udleveret PDF, 1 side- "Fortællende nyhedsjournalistik" (New Journalism, Featuren, Servicejournalistik, Jon Franklins story-model og Den tredje fortællemåde), <i>Håndbog til dansk</i> (Systime) – Udleveret PDF, 4 sider- "5.6. Reklamer", <i>Håndbog til dansk</i> (Systime): https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=227 (Ca. 5 sider)- "Argumenttyper", <i>Håndbog til dansk</i> (Systime): https://hbdansk.systime.dk/?id=c627, 2 sider- Roliggaard, Simon Løber: "Alle skriver om den. Alle læser om den: Hvorfor virker ubådssagen så dragende på os?", <i>Politiken</i> (august 2017)

- Udleveret PDF, Ca. 6 sider

- "Ubåden og den forsvundne kvinde: Det ved vi – og det mangler vi svar på", TV2 Nyheder: <https://nyheder.tv2.dk/krimi/2017-08-14-ubaaden-og-den-forsvundne-kvinde-det-ved-vi-og-det-mangler-vi-svar-paa> (Ca. 2 sider)

Primærttekster: Fiktive tekster

- "Nosedive", *Black Mirror* (Sæson 3, Afsnit 1), *netflix.com* (1:03:12)
- *Efterforskningen*, Afsnit 1, Sendt 28. September 2020 på TV2, set på CFU (44 minutter)

Primærttekster: Ikke-fiktive tekster (sagprosa)

- Video: "Emma Holten i Deadline omkring hævnporno" (2015), YouTube: <https://youtu.be/Eci4d-sOU8U> (16:37)
- Larsen, Malene Charlotte: "Jeg skriver jo ikke selv, at jeg er smuk", *Information* (2012): <https://www.information.dk/debat/2012/08/skriver-smuk>, Ca. 2,5 side
- Olsen, Jakob Steen: "[Hård kritik af TV2-serie om mordet på Kim Wall: »Det er som at stå og filme et trafikuheld på motorvejen«](#)", *Berlingske* (november 2019), Ca. 3 sider
- Christensen, Kasper Madsbøll: "[Kontroversiel TV2-serie om ubådsdrab bliver storrost af anmelderne: 'Sober og drønspændende'](#)", *dr.dk* (september 2020), Ca. 3 sider

Analysemodeller og analyseopgaver

- "Analyse af avisernes artikler", Udleveret PDF (på baggrund af *Perspektiver i dansk* (<https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/index.php?id=235&loopRedirect=1>), Ca. 3,5 side
- "Opgave til fortællende nyhedsjournalistik" (uddrag fra Puk Damsgård: Hvor solen græder – en fortælling fra Syrien), *Perspektiver i dansk* (Systeme) – Udleveret PDF, 1,5 side
- "14. Medieanalyse af reklamefilm", *Håndbog til dansk* (Systeme): <https://hbdansk.systeme.dk/?id=p230> (1 side)

Trykte reklamer

- [Reklame 1 - LEVI's](#)
- [Reklame 2 - Arla](#)
- [Reklame 3 - Paco Rabanne](#)
- [Reklame 4 - Tampax](#)
- [Reklame 5 - Burger King](#)
- [Reklame 6 - Katjes](#)
- [Reklame 7 - BMW](#)

Reklamefilm

- **Dove Real Beauty Sketches:** https://youtu.be/aJFK_W7Exc0 (YouTube, 3:00)
- **Three Pony Advert:** <https://youtu.be/AfccMaskBWk> (YouTube, 1:10)
- **Budweiser:** Super Bowl XLVII Puppy Love:
<https://www.youtube.com/watch?v=dlNO2trC-mk> (YouTube, 0:17)
- **Bakkesal – Fra os I Thy – Vandland:** <https://youtu.be/K37q2zY9Vns> (0:35)

Derudover har eleverne i grupper analyseret selvvalgte reklamefilm.

Grammatik

Larsen, Ole Schultz: *Fortæller i Håndbog til dansk*, Systime

- "4.5. **Ordklasser**" (verber, substantiver, adjektiver, adverbier, konjunktioner, pronominer), ca. 6 sider

"**Ordklasser på dansk**", a1 Kommunikation:

https://a1kommunikation.dk/grammatik/sprogviden/ordklasser-paa-dansk/?fbclid=IwAR0KaRVmKpkG_JM_KlCZpqTiR9oOANhgPVUNsW5AsuI736MNzuPo3Q5qs4U

Lærerproduceret **PowerPoint om ordklasser** (artikel, talord, præposition, udråbsord, lydord, infinitivpartikel)

Lærerproduceret **PowerPoint om klassiske retstavningsfejl – Del 1** (hans/sin, ligge/lægge, nutids-r og sammensatte ord)

Christensen, Camilla: "**Substantiver**", *Mere ved jeg ikke* (2014), 2.5 sider

Lærerproduceret **PowerPoint om klassiske retstavningsfejl – Del 2** (Nexus & komma, verbal vs. verbum, subjektets mange former, parataktiske og hypotaktiske

	konjunktioner, homonymer, vidst eller vist, hvis eller vis, genitiv på dansk, hængte eller hang, kort tillægsform & lang tillægsform, -ene eller -ende)
Omfang	Ca. 130 sider
Særlige fokuspunkter	<p><i>I forbindelse med Praktik- og Projektforløb, der skulle være afholdt i efteråret 2020, men som endte med at være én virtuel dag, læses et værk i form af næranalyse af udvalgte uddannelsesinstitutioners hjemmesider.</i></p> <p><i>Herefter skydes forløbet i gang med en kort introduktion til mediehistoriens udvikling, hvorefter vi dykker ned i etik i SoMe-landskabet i form af afsnittet "Nosedive" fra tv-serien Black Mirror. Der er ingen tvivl om, at SoMe har enorm indflydelse på vores hverdag anno 2020. Selvom de sociale medier i høj grad har gjort muligheden for flervejskommunikation endnu nemmere, har de også bragt en skyggeside med sig. Det sætter tv-serien Black Mirror fokus på, ikke mindst i afsnittet "Nosedive", hvor hovedpersonen Lacie netop styrtdykker i en verden, der ikke tager hensyn til hende som menneske. Flere af jer har garanteret set afsnittet før. Ikke desto mindre skal vi have de analytiske briller på og således fortolke, <u>hvordan</u> "Nosedive" fremstiller skyggesiden af de sociale medier. Etik handler om, hvordan man behandler andre mennesker, hvilket indebærer at tage hensyn til andre mennesker og ikke kun have blik på sig selv og egne behov. "Nosedive" er derfor etisk interessant. På hvilken måde?</i></p> <p><i>Ved flervejskommunikation kan vi kommentere på afsenders meddelelse med det samme (multimediekultur), men vi bliver også i høj grad selv afsendere, når vi skriver statusopdateringer på Facebook, deler billeder på Instagram - eller når vi deler materiale produceret af andre. Og når det kommer til hævnporno, så er det ulovligt. Vi repeterer grundlæggende argumentationsteori og tilføjer viden om argument- og belægstyper.</i></p> <p><i>Herefter drejer forløbet over til avisjournalistik, hvor følgende begreber etableres:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Nyhedsstof- Meningsstof eller opinionsstof- Service- og livsstilsstof- Betalingsavis, gratisavis, trykt avis, netavis- Omnibus-aviser- Tabloid-aviser- Nicheaviser- Regional- og lokalaviser- Stofområder- Samfundsområder (Jürgen Habermas)- De fem nyhedskriterier: Aktualitet, væsentlighed, konflikt, identifikation og sensation <p><i>Som et case-study fokuserer vi på det femte nyhedskriterie, sensation, i form af Ubådssagen fra 2017.</i></p> <p><i>Den ydre og indre komposition i nyhedsartikler analyseres med fokus på vinkling i sammenligningen af en tabloid-avis og en omnibus-avis. Ligeledes analyseres udvalgte artikler med fokus på genre, nyhedskriterier og argumentation samt layout. Vi afrunder med et eksempel på fortællende nyhedsjournalistik.</i></p> <p><i>Slutteligt ser vi både på trykte reklamer og reklamefilm. Fokus er på reklamers brug af argumentation og appelformer samt forskellige argumenttyper. Eleverne</i></p>

	<p>benytter Laswells kommunikationsmodel og lærer at skelne mellem følgende reklametyper:</p> <ul style="list-style-type: none">- Afsenderorienterede- Produktorienterede- Modtagerorienterede- Markedsorienterede <p>I analysen af reklamefilm tages ligeledes stilling til filmiske virkemidler samt en teoretisk skelnen mellem den lyriske, den narrative og den oplysende reklamefilm.</p> <p>Forløbet indeholder desuden gennemgang af dansk grammatik, som forbedrer den enkeltes skriftlighed.</p> <p>Skriftlige afleveringer</p> <ul style="list-style-type: none">- Træning til den debatterende artikel (Krop og kropskultur)- Den debatterende artikel ("Læsning, fordybelse og indsigt")
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelse, individuelt arbejde, kreative produktioner.
Faglige mål	<p><i>Eleverne skal kunne:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag- Navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber- Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning- Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst skriftligt- Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber
Kernestof	<ul style="list-style-type: none">- Billeder, film og øvrige multimodale tekster <p><i>Værklæsning</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Analyse af hjemmeside (værk med udgangspunkt i elevens projekt- og praktikforløb) <p><i>Sproglige perspektiver</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelformer og argumentation <p><i>Mediemæssige perspektiver</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Kommunikationsanalyse- Analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge

Titel 6: Krigens virkelighed & efterkrigstidens eksistentialisme

Titel 6	Krigens virkelighed & efterkrigstidens eksistentialisme
Indhold	<p><u>Baggrundslæsning & teori</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Granild, Dorte & Wolfhagen, Mette: "Den observerende dokumentargenre – at vise virkeligheden", <i>DOX – Grundforløb i medier</i>, Lindhardt og Ringhof (2016), s. 33-37 + s. 44 – Udleveret PDF på MoodleLarsen, Ole Schultz: <i>Fortæller i Håndbog til dansk</i>, Systime- "Autenticitetsmarkører i dokumentarfilm", "Brugen af fiktion og fiktionskoder" + "Oversigt over fakta- og fiktionskoder" – Udleveret PDF på Moodle, 3 sider- "Impressionisme som skrivestil og fortælleteknik", "Replikker og scener" & "Den impressionistiske fortæller" fra <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i>, Systime, ca. 3 sider – Udleveret PDF på Moodle- Lærerproduceret PowerPoint om generelle redskaber til billedanalyse med udgangspunkt i <i>Håndbog til dansk</i> og <i>indidansk.dk</i> – Ca. 4 sider, udleveret på Moodle- Lærerproduceret PowerPoint med lyd om filmiske virkemidler, Udleveret på Moodle, Ca. 3 sider- "Efterkrigsmodernisme (1945-1969)", <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i>, Systime, 1,5 sider- Lærerproduceret PowerPoint med baggrundsviden om eksistentialisme sammensat med udgangspunkt i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (Systime), <i>Litteraturens Veje</i> (Systime), <i>dansksiderne.dk – Heretica</i>, <i>Litteraturens huse</i> (Systime), <i>Eksistentialisme i dansk</i> (Systime) og <i>religion.dk</i> og <i>denstoredanske.dk</i> – Udleveret på Moodle, Ca. 5 sider <p><u>Primærtetekster: Fiktive tekster</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Bornedal, Ole: 1864, Afsnit 1, DR, Ca. 60 min. (2014): https://www.dr.dk/skole/historie/udskoling/hele-udsendelser-se-serien-1864,

- Herman Bang: "**Impressionismen: En lille Replik**", 1890, kopieret fra *Litteraturhistorien - på langs og på tværs*, Systime, 1,5 sider
- Herman Bang: **Tine** (uddrag), 1889, Kopieret fra *Litteraturens huse*, Systime, 6 sider
- Rosenstand, Vilhelm: "**Episode af ottende brigades modangreb ved Dybbøl 18. April 1864**" (1894): <https://dnm.dk/opslag/1864-fortalt-i-malerier/> (maleri)
- Nexø, Martin Andersen: "**Brodermorderen**" (1926), kopieret fra bogen *Krig - Et danskfagligt forløb* af Louise Klinke Øhrstrøm, s. 54-59 – Udleveret PDF på Moodle
- Film: *Hvidsten Gruppen* (2012), 124 minutter, set på CFU:
<https://hval.dk/mitcfu/materialeinfo.aspx?mode=-1&page=1&pageSize=6&search=titel:%20Hvidsten%20gruppen&orderby=title&SearchID=3a833ab0-62bb-41b4-9cdc-9942384df15d&index=2>
- "**Intro til Sisyfos-myten**" & "**Albert Camus: af Sisyfos-myten** (1942)", Kopieret fra *Litteraturens huse*, Systime, ca. 2 sider
- Seeberg, Peter: "**Hullet**", *Eftersøgningen og andre noveller* (1962), ca. 6 sider
- Seeberg, Peter: "**Hjulet**", *Eftersøgningen og andre noveller* (1962), Kopieret fra *Textanalyse* (Systime), ca. 2 sider
- Metz, Janus: **Armadillo**, Fridthjof Film (2010), set på CFU, 101 minutter:
<https://hval.dk/mitcfu/materialeinfo.aspx?mode=-1&page=1&pageSize=6&search=armadillo&orderby=title&SearchID=8680882f-cbe5-4a9c-9b4d-46709e893a87&index=1>

Primærttekster: Ikke-fiktive tekster (sagprosa)

- Artikel: "Mediefolk hvidvasker Armadillo", *Information* (2010):
<https://www.information.dk/kultur/2010/07/mediefolk-hvidvasker-armadillo> (Ca. 2,5 side)

Skriftlighed - Teori

- *Guide til skriftlig dansk i hf* (Systime):
<https://guidetilskriftligdanskihf.systime.dk/?L=0>

Omfang Ca. 150 sider

Særlige fokuspunkter	<p>I dette forløb foretager vi tematisk læsning. Alle teksterne handler overordnet om krig, og forløbet indeholder skriftlighed i form af blandt andet udarbejdelsen af Dansk-Historieopgaven, som er en træning til SSO (den større opgave på 4. semester).</p> <p>For at indkredse tidsperioden lidt starter vi ved 1864; krigen, hvis udfald i høj grad påvirkede danskernes selvpfattelse. Her får I et godt indblik i den danske kanonforfatter Herman Bang og hans brug af den impressionistiske skrivestil, idet vi læser et uddrag af romanen "Tine". I introduceres ligeledes til billedanalyse i dansk, da vi ser på Vilhelm Rosenstands kendte 1864-maleri "Episode af ottende brigades modangreb ved Dybbøl 18. April 1864".</p> <p>Derfra springer vi hen til en fortælling omhandlende en soldat under 1. Verdenskrig ved læsningen af endnu en kanonforfatter, nemlig Martin Andersen Nexø, i form af novellen "Brodermorderen". Vi når derefter naturligt til 2. Verdenskrig, som også er omdrejningspunktet for Dansk-Historieopgaven. Der er det fælles tema for begge fag nemlig "Modstand og nazisme under 2. Verdenskrig", og I dansk skal vi se filmen Hvidesten Gruppen, og I skal analysere den med brug af filmiske virkemidler og med inspiration fra nogle på forhånd stillede spørgsmål af jeres dansk lærer til specifikke dele af filmen. Her er det vigtigt at understrege, at spørgsmålene er inspiration og ikke en analysemodel eller en invitation til en slavisk, punktostillet gennemgang af spørgsmålene i jeres opgave.</p> <p>Fra modstandsbevægelsen under 2. Verdenskrig trækker vi en tråd til det, vi kalder eksistentialisme, som i én forståelse af begrebet er en reaktion på alle de rædsler, der herskede under 2. Verdenskrig. Det er mere specifikt et indblik i den litteraturhistoriske periode, vi kan kalde efterkrigsmodernisme (1945-1960), hvor I både skal læse et uddrag af den franske forfatter Albert Camus' essay Sisyfos-Myten, og I skal læse to noveller af den danske kanonforfatter Peter Seeberg.</p> <p>Sidst men ikke mindst runder vi af med dokumentaren Armadillo fra 2010, som handler om en gruppe danske soldater i krig i Afghanistan. I får her kendskab til én bestemt dokumentargenre, og I lærer at analysere dokumentarer ud fra fakta- og fiktionskoder.</p> <p>Skriftlige afleveringer</p> <ul style="list-style-type: none">• Analyse, fortolkning og perspektivering af Peter Seeberg: "Hjulet" (ikke gennemgået på klassen på forhånd)• Analyse, fortolkning og perspektivering af 1864• DHO
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelse, individuelt arbejde og virtuel undervisning, herunder PowerPoint med lyd.
Faglige mål	<p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none">- Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt- Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed- Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster

	<ul style="list-style-type: none">- Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder- Undersøge virkelighedsnære problemstillinger
Kernestof	<p><i>Værklæsning</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Dokumentarfilm ("Armadillo") <p><i>Sproglige perspektiver</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Forløb med særligt fokus på skriftlighed (DHO) <p><i>Litterære perspektiver</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Litteraturanalyse og -fortolkning- Anvendelse af relevante litterære metoder- Litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer- Tekster fra modernisme og realisme- Kanonforfattere: Peter Seeberg, Herman Bang & Martin Andersen Nexø <p><i>Mediemæssige perspektiver</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Dokumentartekst- Visuelle udtryksformer (billedanalyse)- Medieanalyse og- fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler

Titel 7: Litteraturhistoriske nedslag

Titel 13	Litteraturhistoriske nedslag
Indhold	<p><u>Baggrundslæsning & teori</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Lærerproduceret PowerPoint med lyd om centrale tanker i Oplysningstiden, Ca. 3 sider- Lærerproduceret PowerPoint om Ludvig Holberg inkl. karakterkomedien som genre – Udleveret på Moodle, Ca. 2,5 sider- Lærerproduceret PowerPoint om Sprog og logik (med udgangspunkt i efterskriftet til <i>Erasmus Montanus</i>, Dansk lærerforenings Forlag) – Udleveret på Moodle, Ca. 2 sider- "En skrøne, at man faktisk troede, at jorden var flad", Udleveret PDF på Moodle, Kopieret fra <i>Erasmus Montanus – Undervisningsmateriale</i>, uarbejdet af Peter Kennebo, Aarhus Katedralskole, og udgivet i samarbejde med Aarhus Teater, Ca. ¼ side- "Pietismen", <i>Brug litteraturhistorien</i> (Systime), 1 side – Udleveret PDF- "Romantikken", <i>Litteraturens Veje</i> (Systime): https://litteraturensveje.systime.dk/index.php?id=530 (Ca. 1,5 sider)- "Romantikens filosofi", <i>Litteraturens Veje</i> (Systime): https://litteraturensveje.systime.dk/index.php?id=598 (Ca. 2 sider)- "Steffens' forelæsninger", <i>Litteraturens Veje</i> (Systime): https://litteraturensveje.systime.dk/index.php?id=597 (1 side)- "Universalromantikken", <i>Litteraturens Veje</i> (Systime): https://litteraturensveje.systime.dk/index.php?id=596 (2 sider)- Universalromantikken i Disney: Pocahontas synger: Vindens farver: https://www.youtube.com/watch?v=33Hopu96eLI (YouTube 3:18)- "Nationalromantikken i Danmark", <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (Systime): https://litthist.systime.dk/?id=p162 (1 side)- Teori: Lærerproduceret PowerPoint om Nyplatonisme – Udleveret på Moodle (Svarende til 3 sider)- "De moderne gennembrud", <i>De moderne gennembrud 1870-1914</i> (Systime), Udleveret PDF på Moodle, Ca. 8 sider- Lærerproduceret PowerPoint om det moderne gennembrud, Udleveret på Moodle, Ca. 1 side- "Skrivestil og sprog" (om realisme og naturalisme"), <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (Systime):

<https://litthist.systeme.dk/index.php?id=140> , Ca. 2,5 side

- "**Den samfundskritiske realistiske novelle**", *Litteraturhistorien – på langs og på tværs* (Systeme): <https://litthist.systeme.dk/?id=c691> , Ca. ¼ side
- "**nådsensbrød**", *ordnet.dk*:
<https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=n%C3%A5dsensbr%C3%B8d>
- **Lærerproduceret PowerPoint med lyd om Holger Drachmann**, den industrielle revolution og tidens religionskritik i form af Nietzsche og Marx, Udleveret på Moodle, ca. 3 sider
- **Lærerproduceret PowerPoint med lyd om August Strindberg**, Udleveret på Moodle,
- "**Herman Bangs 'stille eksistenser'**", *Litteraturhistorien - på langs og på tværs* (Systeme), ½ side
- Video: "**1890-2000: Modernisme og realisme**", *Litteraturhistorien - på langs og på tværs* (Systeme), 4:53 min
- "**Det moderne samfund**", *Litteraturhistorien - på langs og på tværs* (Systeme), 1/5 side
- "**Folkelig realisme og socialrealisme (1900-1945)**", *Litteraturhistorien - på langs og på tværs* (Systeme). Læs **til og med** afsnittet "Politisk debat i litteraturen", Ca. 1,5 side
- "**Det folkelige gennembrud**", *Grundbog til dansk - på de gymnasiale uddannelser* (Systeme), Ca. 1,5 side
- "**Johannes V. Jensen: Hyldest til den moderne verden**", *Brug litteraturhistorien* (Systeme), ½ side

Primærttekster: Fiktive tekster

- Klip fra spillefilmen *En kongelig affære* (2012) – Set på CFU
- Holberg, Ludvig: *Erasmus Montanus* [1731], Akt 1-3, Dansk lærerforeningens Forlag, udgave med efterskrift af Thomas Bredsdorff (2016), s. 8-45
- DR-serien *Doggystyle*, **Episode 1**, Sæson 1 (17 minutter)
- DR-serien *Doggystyle*, **Episode 2**, Sæson 2 (23 minutter)
- Ewald, Johannes: "**Rungstedts Lyksaligheder. En Ode**" (1775), *Litteraturens huse* (Systeme) – Udleveret PDF, 2,5 sider

- Oehlenschläger, Adam: "**Guldhornene**", *Digte* (1802) – Udleveret PDF, Kopieret fra *Danske forfattere* (Systime), 1 side
- Staffeldt, Schack von: "**Indvielsen**", *Digte* (1804) – Udleveret PDF, Kopieret fra *Textanalyse* (Systime), 1 side
- Andersen, H.C.: "**Klokken**" (1845) – Udleveret PDF på Moodle, Kopieret fra *Grundbog til dansk – på de gymnasiale uddannelser* (Systime), 2 sider
- N.F.S. Grundtvig: "**Danmarks Trøst**" (1820) – Udleveret PDF på Moodle, Kopieret fra *Litteraturhistorien – på langs og på tværs* (Systime), 2 sider
- Henrik Pontoppidan: "**Naadsensbrød**", fra novellesamlingen *Fra Hytterne* (1887), Udleveret PDF på Moodle, 3 sider
- Holger Drachmann: "**Engelske Socialister**" (1871), *Litteraturens huse* (Systime): <https://litteraturenhuse.systime.dk/index.php?id=2073> , Ca. 1,5 side
- August Strindberg: "**Reformforsøk**", uddrag fra novellesamlingen *Giftas* (1884). Teksten er kopieret fra *De moderne gennembrud (1870-1914)*, Systime, s. 174-176.
- Henrik Ibsen: *Et Dukkehjem* (Tredje Akt), *Litteraturens huse* (Systime): <https://litteraturenhuse.systime.dk/?id=c7072> , Ca. 6 sider
- Herman Bang: "**Irene Holm**" (1880), fra novellesamlingen *Irene Holm – og andre noveller*, Gyldendals Tranebøger, 10 sider
- Martin Andersen Nexø: "**Murene**" (1918), 3 sider
- Maleri: H.A. Brendekilde: *Udslidt* (1889), Olie på lærred. Fyns Kunstmuseum, *Litteraturens Veje*: <https://litteraturensveje.systime.dk/?id=c2042>
- Johannes V. Jensen: "**Arbejderen**", *Brug litteraturhistorien* (Systime): <https://bl.systime.dk/?id=c767> , Ca. 2 sider

Baggrundslæsning: Analytiske begreber

- "Hvad er lyrik?" & "At analysere lyrik", Kopieret fra *Litteraturhistorien – på langs og på tværs* (Systime) – Udleveret PDF, 4 sider
- Teori: "Troper" (stilistiske virkemidler: Troper), *Lyrik – når sproget spiller* (Systime) – Udleveret PDF på Moodle, Ca. 5,5 sider
- Lærerproduceret PowerPoint om Troper, Udleveret på Moodle, Ca. 1 side
- Teori: "Det lydige" (metrik, rim og rytme), *Lyrik – når sproget spiller* (Systime) – Udleveret PDF på Moodle, 6 sider

	<ul style="list-style-type: none">- "Erving Goffmans performanceteori", <i>Litteraturens huse</i>, Systime. Fokus er på begreberne "frontstage" og "backstage", Ca. 1,5 side- "Forskellige former for indre komposition", <i>Håndbog til dansk</i> (Systime), 1 side <p><u>Primærtetekster: Ikke-fiktive tekster</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Primærtetekst: "Georg Brandes: Indledningsforelæsning til Hovedstrømninger i det 19de Aarhundredes Literatur (1871, uddrag)", <i>Litteraturens huse</i> (Systime), Ca. 2 sider <p><u>Skriftlighed - Teori</u></p> <ul style="list-style-type: none">- "Perspektiveringen", <i>Skriftlig eksamen i dansk</i> (Gyldendal), Udleveret PDF på Moodle, 1 side- Lærerproduceret eksempel på skriftlig dansk: "Eksempel på brugen af citater og perspektivering" ("Murene" og "Arbejderen"), Udleveret PDF på Moodle, 1,5 side
Omfang	Ca. 140 sider
Særlige fokuspunkter	<p><i>I dette forløb dykker vi fokuseret ned i dansk litteraturhistorie: Oplysningstiden, Romantikken, Det Moderne gennembrud (herunder Realisme). Vi læser i dén forbindelse følgende kanonforfattere: Ludvig Holberg, N.F.S. Grundtvig, Adam Oehlenschläger, H.C. Andersen, Henrik Pontoppidan og Herman Bang. Derudover får vi læst svensk i form af August Strindberg.</i></p> <p><i>I forlængelse af Det moderne gennembrud kommer Det folkelige gennembrud og socialrealismen. Det er en type realisme, der trækker på den realisme, man tilstræbte i Det moderne gennembrud jf. Georg Brandes, men den fortælles i stedet direkte af underklassen eller personer med et klart politisk budskab, som er ideologisk bestemt. Litteraturhistorisk er vi her gået over i Modernismen. Vi læser Martin A. Hansen og Johannes V. Jensen.</i></p> <p><i>Forløbet giver også en teoretisk viden om den litterære hovedgenre lyrik, så den analytiske værktøjskasse til lyriske tekster kommer på plads. Vi læser Johannes Ewald som overgang fra Oplysningstid til romantik, og derefter dykkes ned i den romantiske filosofi, der slutteligt overtages af Georg Brandes' forelæsnings i 1871.</i></p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelse, individuelt arbejde, kreative produktioner.
Faglige mål	<p><i>Eleverne skal kunne:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund

	<ul style="list-style-type: none">- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder- Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster
Kernestof	<p><i>Norske og svenske tekster</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Karl Ove Knausgård- August Strindberg <p><i>Litterære perspektiver</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Et historisk genremæssigt varieret udvalg af tekster fra 1870 til i dag- Tekster fra oplysningstid, romantik, realisme og modernisme <p><i>Fra dansk litteraturs kanon:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Ludvig Holberg- Adam Oehlenschläger- N.F.S. Grundtvig- H.C. Andersen- Herman Bang- Henrik Pontoppidan- Johannes V. Jensen- Martin Andersen Nexø
Mangelfuldt pensum pga. coronanedlukning	<p><i>Vi når ikke resten af modernismen i form af kanonforfattere Tom Kristensen og Klaus Rifbjerg.</i></p>

Titel 8: Liv, død og skæbne

Titel 8	Liv, død og skæbne
Indhold	<p><u>Baggrundslæsning & teori</u></p> <ul style="list-style-type: none">- "Ciceros pentagram og en tales disposition", Udleveret dokument om retorik kopieret fra <i>Håndbog til dansk</i> (Systime), 2 sider- "Karen Blixen", Kopieret fra <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> (Systime), ca. ½ side <p><u>Primærttekster: Fiktive tekster</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Karl Ove Knausgård: Min kamp (uddrag fra Første Bok), 2009, 6,5 sider på norsk, Udleveret PDF på Moodle-- Leonora Christina Skov: "Den, der lever stille", <i>De seneste fem års litteratur</i> (Systime), Udleveret PDF på Moodle, 4 sider- Karen Blixen: "Ringene", <i>Skæbne-Anekdoter</i> (1958), Kopieret fra <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (Systime), Udleveret PDF på Moodle, 5 sider- "Syndefaldsmyten", <i>Det Gamle Testamente</i>, 1 Mos 2,4-25 & 1 Mos 3, Udleveret PDF på Moodle, 3 sider (repetition fra religionsundervisning)- Martin A. Hansen: "Paradisæblerne", <i>Litteraturens huse</i> (Systime): https://litteraturenhuse.systime.dk/index.php?id=2017 , 4,5 side <p><u>Primærttekster: Ikke-fiktive tekster</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Den norske statsminister Jens Stoltenbergs tale i Oslo Domkirke efter terrorangrebet på Utøya i juli 2011, Udleveret PDF på Moodle, kopieret fra <i>Grundbog i retorik – at vise og overbevise</i> (Systime), 1,5 side- VIDEO: Jens Stoltenbergs tale i Oslo Domkirke, 6:26 minutter <p><u>Baggrundslæsning: Analytiske begreber</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Fremstillingsform, Textanalyse (Systime), Ca. 2 sider
Omfang	Ca. 30 sider

Særlige fokuspunkter	<i>Tematisk forløb med titlen "Liv, død og skæbne". Forløbet dykker ned i store spørgsmål om det at være til, meningen med livet i form af skæbnens valg, og afslutningen på selvsamme. Vi læser kanonforfatterne Karen Blixen og Martin A. Hansen. Derudover læser vi norsk i form af indledningen til Karl Ove Knausgaards "Min kamp" (bind 1), og vi ser kortfilm, der kredser om det overordnede emne.</i>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelse, individuelt arbejde,
Faglige mål	<i>Eleverne skal kunne:</i> <ul style="list-style-type: none">- Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster- Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg)- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	<i>Sproglige perspektiver</i> <ul style="list-style-type: none">- Sproglig analyse, fortolkning og vurdering (tale)- Retorisk analyse, herunder analyse af appelformer og argumentation <i>Litterære perspektiver</i> <ul style="list-style-type: none">- Historisk og genremæssigt varieret udvalg af tekster fra 1870 til i dag, herunder fra de seneste fem år- Tekster fra modernisme (efterkrigsmodernisme) <i>Fra dansk litteraturs kanon</i> <ul style="list-style-type: none">- Karen Blixen- Martin A. Hansen <i>Mediemæssige perspektiver</i> <ul style="list-style-type: none">- Medieanalyse og -fortolkning, herunder filmiske virkemidler (kortfilm)